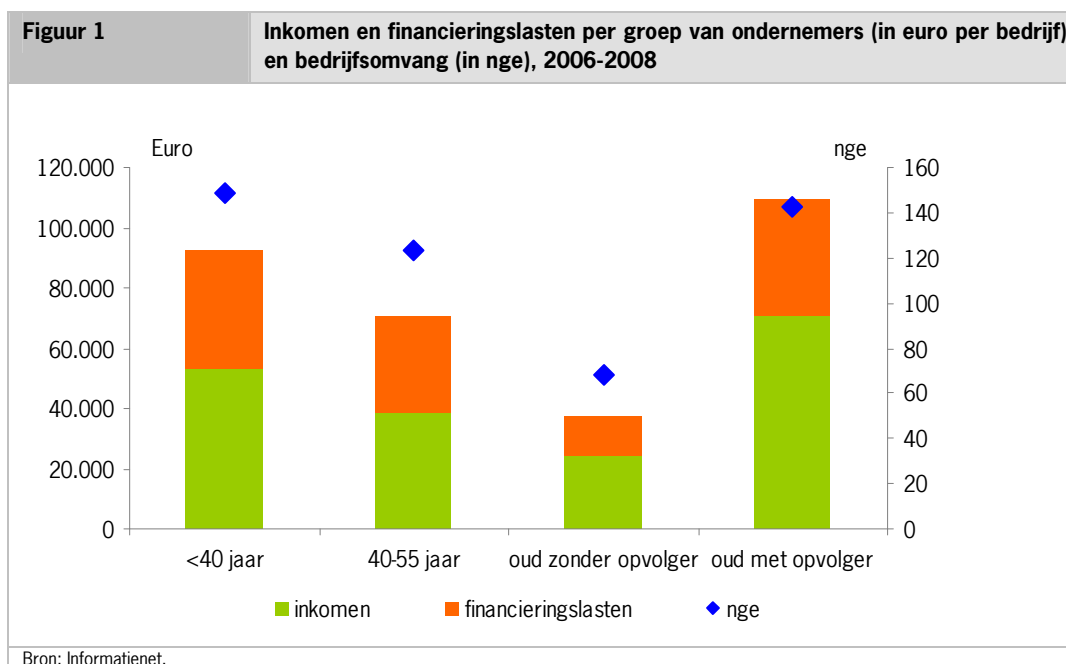

Financieringslasten en inkomen jonge ondernemers relatief hoog

Hennie van der Veen en Kees de Bont

Bedrijven met jonge ondernemers, tot 40 jaar, hebben gemiddeld de hoogste financieringslasten. Hieronder wordt naast rente ook de betaalde pacht gerekend. Nadat deze lasten zijn betaald, resteert voor deze bedrijven desondanks gemiddeld een hoger inkomen dan voor bedrijven met een ondernemer tussen 40 en 55 jaar en ook dan voor die met oudere ondernemers zonder opvolger. Alleen de ondernemers met opvolger behalen een hoger inkomen, na verrekening van de financieringslasten, dan de jonge ondernemers. Jonge ondernemers hebben bedrijven die gemiddeld in omvang (nge) ongeveer gelijk zijn aan de bedrijven van de oudere ondernemers met opvolger, maar duidelijk groter dan van de andere twee groepen ondernemers (figuur 1). Deze conclusie kan worden getrokken op basis van de gegevens van de bedrijven in het Informatienet over de jaren 2006-2008.

Recente bedrijfsovername

De hogere financieringslasten van de jonge ondernemers zijn vooral het gevolg van de nog vrij recente overname of start van het bedrijf. De schulden die hierbij zijn aangegaan zijn nog maar gedeeltelijk afgelost en de overnameprijs zal, onder meer door prijsstijgingen van grond en andere activa, gemiddeld hoger zijn geweest dan bij de oudere ondernemers het geval was. Bovendien hebben veel jonge ondernemers het bedrijf na de overname nog uitgebreid, hoewel dat in veel gevallen ook al in de fase voor de overname plaatsvindt. De hogere financieringslasten en de geringere weerstand in de vorm van eigen vermogen kunnen de bedrijven van jonge ondernemers extra kwetsbaar maken voor tegenvallers. Een voorbeeld hiervan zijn de lage prijzen van veel producten in het afgelopen jaar (2009), mede als gevolg van de tegenvallende afzetmogelijkheden door de kredietcrisis.

Verschillen tussen sectoren

Wanneer het effect van de bedrijfsomvang buiten beschouwing wordt gelaten, zijn er binnen de sectoren duidelijke verschillen (figuur 2). In de akkerbouw is het, na betaling van de duidelijk hogere financieringslast, overblijvende inkomen per nge van de jonge ondernemers toch nog aanzienlijk hoger dan van de andere ondernemers. Mogelijk is dit te verklaren door bouwplanverschillen of behalen de jonge ondernemers hogere fysieke opbrengsten per hectare. In de glastuinbouw echter blijven de resultaten per nge van de jonge ondernemers achter, vooral bij de bedrijven van de oudere ondernemers met opvolger. Hier kan bijvoorbeeld de gewaskeuze een oorzaak zijn, de resultaten per gewas kunnen immers onder invloed van de marktomstandigheden van jaar op jaar sterk uiteenlopen. In de melkveehouderij zijn de verschillen tussen de jonge ondernemers en de oude ondernemers met opvolger gering; zowel de financieringslast als het inkomen van deze twee groepen bedrijven is per nge vrijwel gelijk. Het inkomen per nge van de beide andere groepen melkveehouders wijkt daar overigens betrekkelijk weinig van af. Overigens moet worden bedacht dat ook binnen dezelfde groep bedrijven de verschillen tussen individuele bedrijven groot zijn. Zo zullen de financieringslasten op sommige bedrijven van jonge ondernemers in bijvoorbeeld de glastuinbouw een veel groter deel van de verdien capaciteit 'opslokken' dan bij andere jonge glastuinders.

